

Berit Schelde Christensens prædiken 1. søndag i fasten

Taler

Berit Schelde Christensen
Sognepræst (kbf.) i Hasle
Sogn

Dato

18. februar 2024

Sted

Hasle Kirke, Aarhus

Omstændigheder**Prædikentekster**

Første Mosebog kapitel 4, vers 1-12
Lukasevangeliet kapitel 22, vers 24-32
Jakobsbrevet kapitel 1, vers 9-16

Hvad er vi sat i verden for?

Måske gik Kain også og tænkte over det ind imellem – eller hele tiden? Hvad er jeg sat i verden for?

Det spørgsmål hører måske til noget af det mest grundliggende ved det det at være et menneske.

Og det var Kain. Som hans mor Eva sagde, da hun havde født ham: ”Jeg har sat et menneske i verden med Guds hjælp!” Og hun kaldte ham ”sat i verden” – som navnet Kain betyder.

Vi kan spejle os i Kain og i hans type.

Vi er også ”sat i verden” - med alt hvad det indebærer, at være et menneske.

Og hvem vi end er, og hvor stort eller hvor uselt, vi måtte tænke om os selv, – så må vi se på os selv og på vores liv, som en gave fra Gud! Vi er sat i verden, med Guds hjælp. Og derfor må vi igennem hele livet åbne os for og stole på, at Gud selv vil hjælpe os til at udgrunde den hemmelighed, vi hver især bærer med til verden.

Hjælpe os med at søge livets svar - og vores ansvar.

Hvad vi er sat i verden for.

Jesus siger det klart og tydeligt i dagens evangelietekst.

Vi er sat i verden for at tjene hinanden. Ikke for at være vores egen lykkes smed. Men de andres lykkes smed.

Men lad os blive ved Kain lidt endnu.

Hvorfor er det så svært for ham?

Og hvorfor vil Gud ikke tage imod Kains offergave, når han nu tog imod Abels?

Det virker provokerende.

Hvem ville ikke blive sur eller vred på Gud over det?

De to brødre kan måske tjene til et billede på, hvor forskellige vi er indrettet. At vi bliver sat i verden med så forskellige sind? Så forskellige udfordringer og prøvelser.

”Gud velsigner den, der ikke giver op, når han udsættes for prøvelser”, læste vi i Jakobsbrevet.

Ja tak. Men for nogen af os, er det åbenbart vanskeligere for end for andre!

En rabbinsk tolkning af, hvorfor Gud afviste Kains offer, peger på, at det var fordi Gud kendte Kain og vidste, at det, han var optaget af, var ham selv og ikke Gud.

Han var optaget af at fremstå dygtig og succesfuld.

Måske ofrede Kain på egoismens evigt krævende alter? Hvor misundelsen kan ligge på lur, og true med at sætte menneskets glæde og liv i flammer...

Myten er åben for fortolkning.

Hvorfor kigger du væk? Spurgte Gud Kain – inden han slog sin bror ihjel. Du kan roligt se op og se mig i øjnene, hvis du gør det gode.

Du har en vilje – og du har et valg menneske! Og du skal være stærkere end det onde og din misundelse.

Også når det ser ud til, at det er meget nemmere for de andre. At de virker lykkeligere. Rigere. Mere betydningsfulde.

Misundelse er en nederdrægtig følelse. Men vi har et valg.

Legenden om en gammel vismand fortæller, at der en dag var en mand, der ville lokke ham i en fælde. Manden fangede en lille fugl og gik hen for at stille vismanden et spørgsmål, som han umuligt kunne svare rigtigt på:

”Jeg har en lille fugleunge her i mine hænder.

Sig mig nu, Vismand, om fuglen er levende eller død?”

Planen var, at hvis vismanden svarede, at fuglen var død, så ville han åbne

hænderne og lade den levende fugl flyve.

Hvis han svarede, at fuglen var levende, så kunne han så let som ingenting give fuglen et lille klem – og straks var den død.

Altså ville vismanden svare forkert under alle omstændigheder.

”Svar mig nu: Er fuglen levende eller død?!”

Vismanden ser på manden – ikke på hans hænder, som gemmer fuglen – men han ser ham dybt i øjnene og svarer: ”Det kommer an på dig!”

Det kommer an på dig – hvordan du bruger magten over det liv, du har i dine hænder. Du kan vælge at klemme al kraft og glæde ud af det. Eller frit at lade det folde sig ud.

Det kommer an på dig. Det er i din magt.

Magt er også det, der er i centrum omkring bordet Skærtorsdag aften. Jesus har lige indstiftet nadveren, da disciplene stiller ham spørgsmålet:

”Hvem af os skal regnes som den største blandt os?”

Og som så ofte før, taler Jesus med dem om, at han regner helt anderledes, end de og vi normalt gør.

Den ældste skal være som den yngste. Og den, der leder, skal gøre det ved at tjene de andre.

I Johannesevangeliets beretning om samme aften, gør Jesus tjenersindet helt konkret, da han vasker sine disciples beskidte fødder – som var han netop en anden tjener – og ikke deres mester.

Man kunne tro, at Jesus mener, at vi skal frasige os magten? Være underdanige, pacifistiske eller lade andre bruge en som dørmåtte!

Eller at han lagde op til at vi skal lave en lang to-do-liste med udspecificering af, hvordan man som en anden Kain kan bestræbe sig på at blive god nok.

Men det er ikke ingen af delene, det, der er på færde der om bordet.

Det, Jesus gør, er at han adresserer temaet magt – han tager disciplene alvorligt. For han ved om nogen, at der ikke findes noget magtfrit rum.

Magt er til stede overalt imellem os. I politik - men også i relationen mellem

forældre og børn; mellem venner og i parforhold; på arbejdspladsen; i kirken; i normer og traditioner – nogle gange som usynlig magt.

Magt findes – og basalt set i to udgaver.

Som god magt. Eller dårlig magt.

Det er det Jesus vil forklare for os, og få os til at være bevidste om.

Han gør det, ved at bruge sin guddommelige magt til at tjene os. Ikke bare med fine ord i en bord-tale den aften – men ved at give sit eget liv for os.

Der findes god magt. Og dårlig magt.

Hvordan den magt, du har, bruges, det er op til dig!

Kain bukkede under for det ondes magt over ham.

En dag gik han pludselig løs på sin bror, og dræbte ham.

Gud gjorde Kain fredløs på jorden, og han var fortvivlet over sin hårde skæbne.

Men Kain må have haft tillid nok til sin Gud og skaber - for han klagede til Gud – og bad om nåde. Så Gud satte et beskyttende mærke på Kain – ingen måtte dræbe ham.

Ingen må dræbe noget menneske, Gud har sat i verden. For Guds mærke – Guds billede – ligger i dybet af et hvert gudskab og gudgivet liv.

Livet er helligt for livet er Guds!

Og hver gang nogen tegnes med det hellige kors tegn med dåben, mindes vi om det: Gud elskede og tjente os først.

Den tjenende magt næres af empati – at kunne sætte sig i en andens sted. Derfor må tjeneste og tjenester være lige så forskellige, som Kain og Abel og alle andre mennesker er forskellige.

For at tjene nogen, må vi kende den anden. Lytte. Spørge. Hvem er hun eller han egentlig?

På samme måde er det også med Gud.

For at tjene Gud, må vi lære Gud at kende.

Lytte. Og spørge. Hvem er Gud? Hvordan er Gud?
Hvad vil Gud og hvorfor har Gud sat os i verden?

Også vi må have tillid til vores Gud og skaber. Og vi må tro og vide, at ligesom Jesus bad for Simon Peter – sin vaklende ven – beder han også for os i vores prøvelser!

Og derfor siger vi: Lov og tak og evig ære være dig vor Gud, Far, Søn og Helligånd – du som var, er og bliver én sand treenig Gud, højlovet fra første begyndelse, nu og i al evighed. Amen.

Kilde

Manuskript tilsendt af taler

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

1. søndag i fasten, Anden tekstrække, Prædiken, Prædikener fra 2000-tallet

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/berit-schelde-christensens-praediken-1-sondag-i-fasten>